

Jak co roku listopadowe posiedzenie Zespołu ds. Edukacji, Kultury i Sportu KWRiST zdominował temat algorytmu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w roku 2017 r.

Związek Powiatów Polskich do przedmiotowego rozporządzenia zgłosił na piśmie następujące uwagi:

1. Konieczność uwzględnienia w algorytmie wydatków związanych z indywidualnym nauczaniem
2. Pozostawienie na dotychczasowym poziomie wskaźnika dla uczniów spełniających obowiązek szkolny lub obowiązek nauki poza szkołą w tzw. edukacji domowej
3. Podwyższenie wagi P9, P10, P11 i P12 – dotyczących odpowiednio szkół ponadgimnazjalnych, liceów ogólnokształcących i szkół zawodowych
4. Podwyższenie nowej wagi P46 = 3,000 dla nieletnich skierowanych lecz niedoprowadzonych do Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego
5. Podwyższenie wagi P54 dotyczącej zadań pozaszkolnych i uzależnienia jej wartości nie od „rzeczywistej liczby uczniów w szkołach zlokalizowanych na terenie i-tego powiatu”, ale od liczby uczestników zajęć pozaszkolnych oraz dzieci objętych opieką w przypadku poradni psychologiczno-pedagogicznej
6. Dodanie przy wprowadzonym wskaźniku zmniejszającym liczbę uczniów gimnazjów o 11,08% uwagi, że zapis ten nie dotyczy gimnazjów w Młodzieżowych Ośrodkach Wychowawczych i Młodzieżowych Ośrodkach Socjoterapii
7. Podwyższenie finansowego standardu A
8. Konieczność wprowadzenia dodatkowej wagi dla JST prowadzących szkoły zawodowe z oddziałami dwu/ wielozawodowymi na poziomie technikum
9. Brak akceptacji dla spadku środków jakie samorządy powiatowe otrzymają z podziału części oświatowej subwencji ogólnej (w roku 2016 otrzymały 14.364,0 mln zł natomiast w roku 2017 będzie to 14.297,6 mln zł).

Pan Grzegorz Pochopień z Ministerstwa Edukacji Narodowej odniósł się do zgłoszonych przez ZPP uwag. Jak wyjaśnił, zmiana wskaźnika dotyczącego edukacji domowej wynika ze zmian jakie w tym zakresie zostaną wprowadzone przez ustawę Prawo oświatowe a także jest związana z naciskiem środowiska edukatorów domowych. W zakresie kształcenia indywidualnego Pan Pochopień zauważył, że niestety nie ruszyło nowe SIO w którym resort edukacji miał nadzieję, że uda się pozyskać dane dotyczące skali kształcenia indywidualnego a niestety nie dysponuje żadnymi innymi danymi na podstawie których można by przyjąć wskaźniki dla takiej wagi. Dlatego też kwestia to musi jeszcze poczekać. Odnosząc się do postulatu podwyższenia wag P9, P10, P11 i P12 Pan Dyrektor zauważył, że niestety ale subwencja w swym założeniu nie ma pokrywać wszystkich wydatków samorządów na oświatę, a ubiegłoroczna zmiana, która doprowadziła do wydzielenia osobnej wagi dla młodocianych pracowników realizujących praktyczną naukę zawodu u pracodawców była neutralna w skali kraju. Pan Dyrektor wskazał także że nie ma potrzeby wzrostu wagi na zadania pozaszkolne ponieważ ona w zeszłym roku została już podniesiona. Co cieszy Ministerstwo Edukacji Narodowej przychyliło się do wniosków o dodanie przy wprowadzonym wskaźniku zmniejszającym liczbę uczniów gimnazjów o 11,08% uwagi, że zapis ten nie dotyczy gimnazjów w Młodzieżowych Ośrodkach Wychowawczych i Młodzieżowych Ośrodkach Socjoterapii a także podwyższenie nowej wagi P46 dla nieletnich skierowanych lecz niedoprowadzonych do Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego.

W odpowiedzi przedstawicielka ZPP odnosząc się do wypowiedzi Pana Pochopnia po pierwsze poprosiła o szczegółowe uzasadnienie kwestii wzrostu wskaźnika dla edukacji domowej, ponieważ dotychczasowe wyjaśnienia nie były satysfakcjonujące i wskazała, że samorządy będą naciskały na pozostawienia tego wskaźnika bez zmian. Poprosiła także o przedstawienie danych z których wynika konieczność wzrostu tego wskaźnika. Po drugie wyraziła ubolewanie, że w ciągu całego roku resort edukacji – pomimo zapewnień, nie podjął żadnych działań w kierunku zebrania danych dotyczących indywidualnego nauczania, gdyż już podczas rozmów nad subwencją na rok 2016 było wiadome, że z SIO takich danych nie uda się uzyskać i Związek Powiatów Polskich pokładał nadzieję, że w tym roku kwestię tę uda się rozwiązać ponieważ jest to duży problem dla samorządów. Przedstawicielka ZPP zaproponowała, że w związku z taką postawą, Ministerstwo Edukacji powinno wprowadzić wagę na kształcenie indywidualne w przyjętej wysokości i sprawdzić efekty jej funkcjonowania przez najbliższy rok. Przedstawicielka ZPP poprosiła także o wyjaśnienie czy MEN planuje zająć się problemem nauczania indywidualnego przy okazji prac nad ustawą o finansowaniu oświaty. Po trzecie zauważyła, że zmiana e zakresie finansowania szkół zawodowych może i była neutralna w skali kraju ale ZPP dysponuje konkretnymi danymi, że są samorządy powiatowe które na tej zmianie sporo straciły. Przedstawicielka MEN podziękowała za uwzględnione uwagi i poprosiła, żeby waga P46 dla nieletnich skierowanych lecz niedoprowadzonych do Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego wyniosła minimum 5,000 a jeżeli będzie taka możliwość to zgodnie z postulatami samorządów nawet więcej.

Przedstawicielka ZPP poruszyła jeszcze jedną – fundamentalną kwestię. Subwencja oświatowa na rok 2017 wzrasta o 1% tj. kwotę 412,584 mln zł. Równocześnie resort edukacji zaplanował podwyżki dla nauczycieli o 1,3% tj. ok 418 mln zł. Z zestawienia powyższych danych wynika, że planowany wzrost subwencji pokryje w całości podwyżki dla nauczycieli a dodatkowo samorządy będą musiały dopłacić brakującą różnicę. Taki stan rzeczy jest nie do zaakceptowania. I pomimo istotności wszystkich uwag ta kwestia wydaje się w kontekście rozmów o algorytmie podziału subwencji najistotniejsza. Ponieważ nie można obciążać samorządów dopłacaniem do podwyżek dla nauczycieli w sytuacji kiedy będą one musiały zająć się realizacją założeń reformy oświatowej. Powyższy postulat poparł także przedstawiciel ZMP który poprosił o szczegółowe wskazanie ile wynosiłaby subwencja gdyby nie podwyżki a ile wyniesie w przypadku wprowadzenia podwyżek dla nauczycieli.

Dyrektor Grzegorz Pochopień przeprosił za sytuację związaną z nauczaniem indywidualnym, jak wskazał niestety Ministerstwo Edukacji na tym etapie nie może wprowadzić nowej wagi ale podczas prac nad projektem ustawy o finansowaniu oświaty kwestia ta zostanie wzięta pod uwagę. Odpowiadając na postulat dotyczący zwiększenia wagi na nieletnich skierowanych niedoprowadzonych do Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego to resort edukacji może zgodzić się na wzrost wagi do poziomu 5,000. Co do uwagi związanej ze wzrostem wynagrodzenia nauczycieli Pan Dyrektor starał się tłumaczyć, że na zmianę subwencji na wpływ wiele czynników, m.in. zmiana obowiązku szkolnego, subwencja dla 6-latk, zwiększenie liczby oddziałów klas I, dostosowanie do nowego ustroju szkolnego a także wśród nich podwyżki dla nauczycieli. Co więcej w subwencji na wynagrodzenia dla nauczycieli przeznaczają się 75% i ta podwyżka prawie mieści się w tej kwocie.

Wyjaśnienia te nie przekonały jednak strony samorządowej.

Pozostali przedstawiciele strony samorządowej także zgłaszali swoje uwagi: waga dla oddziałów integracyjnych w przedszkolach, wzrost kwoty subwencji dla 6 latków do 5000 zł, ZGW RP i UmP zaproponowały nowy sposób podziału subwencji, uwzględniający wyższą wagę wiejską na 6-latk w przedszkolu - ZMP był przeciwny temu rozwiązaniu.

Ostatecznie Zespół zdecydował, że opinię na temat projektu wyda Komisja Wspólna. Natomiast dla Komisji Wspólnej Zespół przygotował uwagi, bez uwzględnienia których nie wyobraża sobie wydania opinii pozytywnej o projekcie:

- pozostawienie wskaźnika dotyczącego edukacji domowej na dotychczasowym poziomie;
- wzrost wagi P46 dla nieletnich skierowanych lecz niedoprowadzonych do Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego do poziomu 5,000;
- wzrost subwencji na 6-latkę do poziomu 5.000 zł;
- kwestia zbyt niskich środków jakie zostały przewidziane na rok 2017 dla samorządów i wysokich podwyżek dla nauczycieli które rekompensują w całości wzrost kwoty subwencji na przyszły rok a dodatkowo obciążą samorządy koniecznością sfinansowania powstałej różnicy.

Ponadto Zespół pozytywnie zaopiniował następujące akty prawne:

1. Projekt rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków uzyskiwania dofinansowania realizacji zadań z zakresu kultury, trybu składania wniosków oraz przekazywania środków z Funduszu Promocji Kultury.
2. Projekt rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie egzaminu czeladniczego, egzaminu mistrzowskiego oraz egzaminu sprawdzającego przeprowadzanych przez komisje egzaminacyjne izb rzemieślniczych.
3. Projekt rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego.
4. Projekt rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie regulaminu konkursu na stanowisko kuratora oświaty oraz trybu pracy komisji konkursowej.
5. Projekt rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie do wykonywania stażu adaptacyjnego oraz testu umiejętności w toku postępowania o uznanie kwalifikacji do wykonywania zawodu nauczyciela.
6. Projekt rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie świadectw, dyplomów państwowych i innych druków szkolnych.

Na zakończenie w sprawach różnych poruszono kwestię rozporządzeń wykonawczych do ustawy Prawo oświatowe. Strona samorządowa zwrócił się z pytaniem, kiedy rozporządzenia powstaną ponieważ są one kluczowe dla realizacji przyszłej ustawy. Jak wyjaśniła Dyrektor Departamentu Prawnego prace nad projektami rozporządzeń już trwają. MEN zamierza przekazać je do uzgodnień na ostatnim etapie prac parlamentarnych nad projektem ustawy. Przedstawicielka ZPP wróciła jeszcze do kwestii prezentacji MEN z maja br. dotyczącej decyzji kuratorów oświaty wydawanych w sprawach likwidacji szkół. Wówczas to Związek Powiatów Polskich poprosił resort edukacji o uszczegółowienie tego zagadnienia i wskazanie statystyki powodów wydawania przez kuratorów opinii negatywnych, liczby odwołań od negatywnych opinii kuratorów oświaty oraz statystyki sposobów rozpatrywania wniesionych odwołań. Dyrektor Sławomir Adamiec przeprosił, że do tej pory informacja nie została przekazana, ale zadeklarował, że MEN przygotowuje stosowny dokument do końca roku.

Na tym posiedzenie zostało zakończone.